

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Kristiaan Laumen
k.laumen@nijmegen.nl
T 024 – 329 30 26

Ons kenmerk

D231006922

Bijlage(n)

Bijgevoegd: Ja

Opbrengst stap 1 actualisatie
omgevingsvisie

Uitkomsten onderzoek
binnenstedelijk bouwen juli 2023

Datum 31 oktober 2023
Onderwerp Opbrengst stap 1 actualisatie
omgevingsvisie

Geachte leden van de raad,

Dit en volgend jaar werken we de omgevingsvisie bij. Op basis van de door u besproken startnotitie heeft het college de uitvoering hiervan opgepakt.

Het bijwerken van de omgevingsvisie verloopt in stappen¹. De eerste stap is afgerond. Hiermee hebben we een eerste inhoudelijke analyse en inventarisatie gemaakt. Met de bijlage bij deze brief informeren wij u over de opbrengst van dit tussenproduct. Het college handelt hiermee in lijn met een eerder gedane toezegging².

We nemen u eerst mee in de probleemstelling van groei binnen de huidige stadsgrenzen. Hiermee plaatsen we de eerste uitkomsten in perspectief.

Ruimtelijke keuze: de stad ontwikkelen binnen de huidige grenzen

Nijmegen is over een lange periode steeds groter geworden. De belangrijkste keuze uit de huidige omgevingsvisie is niet meer in oppervlakte groter te worden, maar te groeien binnen de grenzen van de stad. Met deze keuze wordt het omliggende landschap gespaard. Daarnaast kunnen we met groei een goed voorzieningenniveau behouden.

Probleemstelling van ontwikkelen binnen de huidige stadsgrenzen

We moeten concreter worden. Nijmegen wil namelijk veel doen binnen de grenzen van de stad. Onze ambities vragen ruimte. Die ruimte is maar beperkt aanwezig. Het is daarom belangrijk om goed te bepalen hoe we bouwen in deze beperkte ruimte en wat we juist willen beschermen en behouden. Het is een verdelingsvraagstuk. Het gaat bijvoorbeeld om het bouwen van woningen, ruimte voor werken en goede voorzieningen. Daarbij zijn er ook

¹Op 24 mei is de startnotitie met u besproken. Deze is te vinden via:

<https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/2f8d5174-f5c3-4578-8b01-8dc0dedce70a?documentId=8ebfd06a-7291-43f1-9376-d9e5bae5ff0d&agendattemId=ca79223c-96c3-43f7-bd50-0f03e383652c>

² Deze toezegging luidt: 'de gemeenteraad wordt betrokken bij de dilemma's voorafgaand aan het vaststellen van de visie, daarvoor worden sessies georganiseerd. Toezegging 1688 d.d. 24 mei 2023.

aanpassingen nodig om klimaatverandering te beperken en er op voorbereid te zijn. Moet er ruimte zijn voor de energietransitie. De mobiliteitstransitie kan juist weer ruimte geven. We zien dat gezondheid een belangrijk thema is³. Dit alles samen vraagt om een duidelijk verhaal voor de toekomst.

Hoe kunnen we de omgevingsvisie concreter maken?

Met bijgevoegd document geven we verschillende antwoorden op de vraag hoe we de omgevingsvisie concreter kunnen maken. Daarnaast heeft het college verschillende dilemma's opgenomen. Deze dilemma's geven aanleiding om met elkaar in gesprek te gaan. Concreter maken doen we door:

- De visie anders op te bouwen

We geven meer aandacht aan het: waarom, waarheen, hoe en wat. We maken de visie hiermee concreter door hem actiegerichter te maken.

- De visie op gebiedsniveau verder uit te werken

Hierdoor kunnen we de opgaven en transities beter prioriteren en combineren. De stelling van het college is dat pas bij de uitwerking op gebiedsniveau de omgevingsvisie concreet wordt. Pas dan wordt namelijk inzichtelijk welke gevolgen beleidsambities hebben en hoe we ze zo goed mogelijk kunnen combineren. We kunnen ook inwoners met deze manier van werken beter meenemen in de keuzes die gemaakt worden.

- Een helder beleidshuis in te richten

We maken de omgevingsvisie concreter. Daarnaast beschrijven een manier van werken met omgevingsprogramma's. Die omgevingsprogramma's beschrijven de uitvoering van het beleid uit de omgevingsvisie. In bijgevoegd document geven we een denkrichting voor de invulling van het beleidshuis. Over de exacte invulling van het beleidshuis ontvangt u nog een raadsvoorstel. Hiermee handelen we in lijn met een eerder gedane toezegging.⁴

Onderzoek naar binnenstedelijk bouwen

Het college heeft een stedenbouwkundig bureau gevraagd mee te denken over bouwen binnen de stad. Het bureau heeft een onderzoeksrapport opgeleverd. Het zijn observaties en handreikingen van het bureau zelf. Ze zijn waardevol, maar het college neemt deze niet een-op-een over. Om ze toe te passen, vinden we dat we ze moeten aanpassen. Meer hierover staat in de bijlage bij deze brief (document: opbrengst stap 1).

In het onderzoek staan verschillende hulpmiddelen (handreikingen) en de kijk van het bureau op hoe we nu werken (observaties). Handreikingen zijn bijvoorbeeld:

- het belang van onderscheid maken tussen verschillende gebieden. In het centrum zouden we anders aan de ontwikkeling van de stad moeten werken dan in Dukenburg;
- het gebruik van verdichtingsprincipes;

³ Stadspeiling van juni 2023:

<https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/e89f3de2-0353-4164-b0d4-840baee5727b?documentId=3dbaec91-eef1-46b8-88e1-ee9986c8a93a&agendaltemId=e2485d4e-26b5-417e-a1fc-778ac927a96b>

⁴ Deze toezegging luidt: Het college zegt toe om te komen met een sturingsvoorstel over de positie van programma's binnen de Omgevingswet, hoe we dat op een goede manier koppelen aan de cyclus van de Omgevingsvisie en hoe evaluaties daarin een plek krijgen. Toezegging 1687 d.d. 24 mei 2023

- aandacht voor de openbare ruimte.

Welke vervolgstappen gaan we zetten?

- Stap 2: afwegingskader maken

We geven antwoord op de vraag: 'waarom is een omgevingsvisie nodig?' We maken daarbij onder andere gebruik van geactualiseerde gegevens uit het document 'Stad in Beeld' en de meest recente 'Stads- en Wijkmonitor'.

Het college maakt de vier opgaven uit de huidige omgevingsvisie concreter. We passen ze aan naar een visiebeeld voor 2045 (het waarheen). Zo is duidelijker wat het lange termijnperspectief is. Hoe ziet Nijmegen eruit in 2045? Wat willen we bereikt hebben en wat willen we behouden?

De acht ruimtelijke keuzes veranderen we in de hoofdlijnen van het beleid. Hierdoor maken we concreter hoe we het visiebeeld willen bereiken. De acht ruimtelijk keuzes werken nu verwarrend, omdat ze een menging zijn van thema's en concrete gebiedsontwikkelingen.

- Stap 3: afwegen en keuzes maken

We pakken dit op door op gebiedsniveau afwegingen en keuzes te maken. We kiezen vooralsnog voor het niveau 'stadsdeel' om dit te doen. Stadsdelen zijn vastgestelde bestuurlijke grenzen en we pakken ook ander beleid op via stadsdelen. Zoals vrijwel elke keuze voor een gebiedsindeling is ook de keuze voor stadsdelen niet perfect. Zo gaan verschillende ruimtelijke keuzes en beleidsthema's over stadsdeelgrenzen heen. Denk hierbij aan de ontwikkeling van een groter centrumgebied, of de mobiliteitstransitie.

Tot slot

Met het document: 'Opbrengst stap 1 actualisatie omgevingsvisie', laten we de eerste resultaten zien. Het document geeft handvatten om met elkaar in gesprek te gaan. Uiteindelijk besluit u over een geactualiseerde omgevingsvisie.

Als we stap 2 hebben afgerond, zullen we u hierover informeren. We verwachten dat in het eerste kwartaal van 2024 te doen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester